

Innhold

Forord	5
Innledning	11
<i>Kapittel 1</i>	
Norske forhold	15
Det norske «vi».....	15
Arven etter Askeladden.....	20
Annerledeslandet.....	21
Å tale under skiftende norske forhold.....	24
<i>Kapittel 2</i>	
En retorikk for norske forhold?	27
Hva er retorikk?.....	27
Retorikkens formål.....	29
Frivillig tilslutning.....	30
Rette ord til rett tid.....	32
De fire talene alle ledere bør kunne.....	34
Ledelse som lidelse.....	38
Hvordan beskrive virkeligheten?.....	42
Taleren som karakter i et drama.....	45
Stillhet som retorisk virkemiddel.....	46
En retorisk garderobe for norske forhold?.....	47
For deg som vil ha noe å si.....	51
<i>Kapittel 3</i>	
Åpningstalen: «Jeg erklærer herved...»	52
Den nye arbeidsdagen.....	52

INNHold

Hvem er du?	54
Hva skjer?	58
Hvem er vi?	67
Hvor skal vi?	70
Åpningstalen og liberale demokratiers retoriske dilemma	73
Åpningstalens kriseretorikk	75

Kapittel 4

Bøddeltalen: «Morna, Jens!»	78
Jåklig ont!	78
Tøffe tider, tøffe tiltak?	79
Bøddelen – venn eller fiende?	81
Ikke bli stående med kniven i hånden!	83
Bøddeltalens publikum	85
Valgnatt-talen som bøddeltale	86

Kapittel 5

Trøstetalen: «Du sier det for å trøste meg ...»	90
Når ord blir fattige, men likevel viktige	90
Å beskrive virkeligheten når lidelsen rammer utenfra	92
Trøst i møte med lidelse	93
Trøstetalens poetiske mulighet	96
Humor i trøstetaler?	98
Hvem er vi i møte med lidelsen?	99
Trøstetalens formål	101

Kapittel 6

Avskjedstalen: «Si meg, hva betyr adjø?»	103
Avskjedstalen – en overgangsrite	103
Festtale eller arveoppgjør?	106
Tvunget avskjed	108
Avskjedstalens sjanger	110

Kapittel 7

«Alle kan vi gjøre feil»: Hvordan si unnskyld på norsk?	113
«Vanlige mennesker har sine begrensninger»	113
Askeladden som angrende synder?	114
«Synderens» retoriske dilemma	118

Unnskyldning på vegne av andre.....	123
Hva skal til for å «lykkes» med en unnskyldning?	124

Kapittel 8

Festtalen: «Hurra for deg!»	126
Det er typisk norsk å være takknemlig.....	126
Det er typisk norsk å bli konfirmert.....	130
Det er typisk norsk å tale lenge i bryllup	133
Det er typisk norsk å feire bursdag	137
<i>Bilen, bjerken og Balsfjord – den norske 17. mai-talen .....</i>	<i>140</i>

Kapittel 9

Den norske talegarderoben	152
Det er typisk norsk å kle seg etter været	152
Det er typisk norsk å være en karakter i et drama.....	155
Det er typisk norsk å være litt rar	158
Det er typisk norsk å være modig – og gjerne tale «Roma midt i mod».....	161
Det er typisk norsk å takke	164
Det er typisk norsk å være flink	167
Det er typisk norsk å beskrive virkeligheten	170
Det er typisk norsk å tenke over hvor ord egentlig kommer fra	171
Det er typisk norsk å tenke at alle stiller likt.....	175
Det er typisk norsk å holde kjeft når det gjelder	177
Det er typisk norsk å være ... eh?	180

Noter	185
--------------------	------------

Litteratur	193
-------------------------	------------

Stikkord	197
-----------------------	------------